

П Л О В Д И В С К И   У Н И В Е Р С И Т Е Т
”ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ”

България 4000 гр. Пловдив ул. “ЦарАсен” № 24; Централа: (032)261 261
Ректор: (032) 631 449 факс (032) 628 390 e-mail: rector@uni-plovdiv.bg

---

Б И О Л О Г И Ч Е С К И   Ф А К У Л Т Е Т

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:
(доц. д-р Соня Костадинова Трифонова)

Ректор:
(проф. д-р Румен Младенов)

У Ч Е Б Е Н   П Л А Н

за придобиване на професионална квалификация
«УЧИТЕЛ ПО БИОЛОГИЯ»

Учебният план
е приет на Факултетен съвет с Протокол № 264 / 01.06.2021 г.
и утвърден от Академичния съвет с Протокол № 19/07.06.2021 г.
Влиза в сила от учебната 2021/2022 г.

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

Завършилите този курс на обучение ще могат да работят като учители във всички училища от основната степен и в средната образователна степен, в които са застъпени учебните предмети – “Биология и здравно образование” и “Човекът и природата”, както и да бъдат възпитатели в основни и средни училища.

Обучението е в съответствие с НАРЕДБА № 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти В сила от 02.08.2019 г. Издадена от министъра на образованието и науката Обн. ДВ. бр.61 от 2.08.2019 г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 27.11.2020 г., изм. и доп. ДВ. бр.80 от 24 септември 2021 г. и осигурява придобиване на следните групи от компетентности, необходими за упражняване на учителската професия, съгласно Приложение № 2 към чл. 42, ал. 2, т. 1 (Изм. - ДВ, бр. 80 от 2021 г.) :

Педагогическа компетентност и съответстващите ѝ знания, умения и отношения на учителя:

1. Първоначална професионална подготовка (педагогическа, психологическа, методическа, специално-пресметна подготовка)

1.1. Притежава теоретични знания по предмета, който преподава, и в областта на педагогиката, психологията, методиката и специалните учебни предмети, включително свързани с най-новите постижения и следи развитието му. 1.2. Прилага компетентностния подход в работата си при придобиване на ключови компетентности от учениците съгласно чл. 77, ал. 1 от ЗПУО. 1.3. Познава иновативни образователни технологии, техники и методи за преподаване и оценяване, приложими за образователното направление, учебния предмет или модул от професионална подготовка, по който преподава. 1.4. Познава когнитивното, емоционалното и физическото развитие на отделните възрастови групи деца и ученици и ориентира обучението в зависимост от индивидуалните им потребности. 1.5. Познава и прилага книжовните езикови норми на съвременния български език. 1.6. Познава и прилага методи за работа в мултикултурна среда, за подкрепа и мотивиране на деца и ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, с обучителни трудности или в риск, както и с изявени дарби. 1.7. Познава възможностите на информационните и комуникационните технологии и механизмите за интегрирането и приложението им в образователния процес. 1.8. Познава техники и начини за формиране в децата и учениците на комуникативни умения, критично и конструктивно мислене, за ефективно търсене, извличане, подбор и преценка на полезността на информация от различни източници. 1.9. Познава и спазва законно установените норми, които имат отношение към професионалните права, задължения и трудовото му правоотношение. 1.10. Познава и прилага етичния кодекс за работа с деца и етичния кодекс на образователната общност, познава правата на детето, спазва професионална етика, както и изискванията за конфиденциалност по отношение на деца/ученици

2. Планиране на урок или на педагогическа ситуация

2.1. Познава държавните образователни стандарти и планира дейността си, свързана с обучението. 2.2. Дефинира ясни образователни цели, планира техники за учене и мотивиране на децата/учениците, за реализиране на вътрешнопредметни и междупредметни връзки и прогнозира очакваните резултати. 2.3. Познава специфичните потребности на всяко дете/ученик и планира дейности за индивидуална работа и за подкрепа. 2.4. Притежава знания и умения за работа с деца/ученици със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания или с изявени дарби. 2.5. Познава и планира използването на иновативни методи за преподаване и оценяване на резултатите на учениците, основаващи се на сътрудничество за постигане на по-добри резултати

3. Организиране и управление на образователния процес

3.1. Отчита особеностите на децата/учениците в групата/класа. 3.2. Подбира и прилага иновативни методи и използва подходящи средства и материали за самоподготовка и при реализиране на възпитателната дейност. 3.3 Осигурява възможност за упражняване и прилагане на придобитите знания, за развиване на творческото мислене и мотивация за самостоятелна дейност, както и за получаване на обратна информация 3.4. Прилага информационните и комуникационните технологии в работата си и мотивира децата/учениците за използването им 3.5. Насърчава придобиването на ключовите компетентности 3.6. Насърчава и направлява усвояването на знания, придобиването на умения и нагласи за успех у децата/учениците, за самостоятелен живот, за междуличностно и межкултурно общуване, вземане на решения, съпричастност, отговорност за собствените действия, за критично и креативно мислене и др. 3.7. Съдейства за възпитанието, развитието и изявата на личностния потенциал на всяко дете/ученик 3.8. Осигурява позитивна образователна среда, насочена към индивидуалните потребности на децата/учениците, като оказва подкрепа, насочена към подобряване на резултатите им 3.9. Познава и прилага изискванията за безопасни условия на обучение, възпитание и труд и осигурява на децата/учениците сигурна и безопасна среда, включително и за работата в интернет среда 3.10. Владее техники за презентиране и оказване на подкрепа за изграждане на презентационни умения в учениците 3.11. Води и съхранява учебната и училищна документация

4. Оценяване на напредъка на учениците

4.1. Познава държавните образователни стандарти за оценяване на резултатите от обучението на учениците и за предучилищното образование и умело разработва и прилага ефективен инструментариум за проверка и оценка (диагностика) на постигнатите резултати на децата/учениците, за определяне на достигнатото равнище на усвояване на знания и придобиване на умения от всяко дете или ученик 4.2. Умее да използва подходящи методи, средства и подходи (в т.ч. и иновативни) за насърчаване на напредъка и постигнатите резултати от децата или учениците и да определя критерии и показатели за оценяване на знанията и уменията на учениците, с които запознава както класа/групата, така и отделния ученик/дете 4.3. Притежава умения и осигурява обективна и навременна информация за индивидуалното развитие и за постигнатите резултати от детето/ученика, информира родителите за тях и определя мерки за допълнителна подкрепа, консултиране и коригиране, като използва конструктивно обратната връзка за подобряване на преподавателската си работа 4.4. Изгражда умения у децата/учениците за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване

5. Управление на процесите в отделни групи или паралелки от класове

5.1. Притежава умения да организира, координира и контролира дейностите по време на преподаването, поддържа необходимата дисциплина и работна атмосфера в класа/групата, цели постигане на планираните резултати, работи с всички групи (изявени и напреднали, с обучителни трудности, с пропуски и др.), обобщава постигнатите резултати. Умее да ръководи група/клас, като споделя грижата и отговорността за децата/учениците, формира умения за работа в екип, мотивира ги за участие в планираните дейности и за самостоятелно учене, възпитава в дух на толерантност и формира гражданска позиция 5.2. Познава и прилага конструктивни подходи на сътрудничество, за насочване на учениците към автономия в ученето чрез придобиване на ключови умения, а не механично запаметяване 5.3. Проявява отношение към специфичните потребности на деца/ученици, прилага диференциран подход за обучение с цел подпомагане на ефективното учене 5.4. Притежава знания и умения за работа в хетерогенна среда и подпомага социалната интеграция на деца/ученици със затруднения, като инициира и организира различни форми на взаимодействие, изгражда взаимоотношения, основани на взаимно доверие и уважение 5.5. Познава и прилага техники за превенция и справяне в конфликтна ситуация, подбира методи и подходи, ориентирани към формиране на съпричастност, ангажираност, солидарност, съобразяване с личностните и ценностните различия между хората като основа за взаимно разбирателство 5.6. Познава причините и факторите за агресивно, асоциално и

антисоциално поведение и прилага начините за противодействие и реагиране при всяка специфична ситуация 5.7.Формира положително отношение за опазване на материалнотехническата база и възпитава децата и учениците в отговорност 5.8. Притежава умения на организатор и ръководител в групата или класа, подкрепя разработването на правила за вътрешния ред и насърчава спазването им 5.9. Насърчава участието на учениците във формите на ученическото самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т.ч. училищния учебен план;

Социална и гражданска компетентност и съответстващите ѝ знания, умения и отношения на учителя:

1. Работа в екип

1.1. Партнира с педагогическите специалисти и участва в дейности, свързани с разработването на стратегия за развитие на институцията, в актуализирането и в изпълнението на конкретни дейности и задачи 1.2. Създава и поддържа конструктивни професионални взаимоотношения 1.3. Осъществява методическа и организационна подкрепа на новоназначени учители/възпитатели и/или изпълнява наставнически функции по отношение на стажант-учители 1.4. Взаимодейства с други педагогически специалисти за осигуряване на равни образователни възможности при интеграцията на деца/ученици

2. Работа с родители и други заинтересовани страни

2.1. Приобщава родителите за постигането на образователните цели. 2.2. Подкрепя и поощрява усилията на родителите на деца/ученици със специални образователни потребности, с обучителни трудности или в неравностойно положение за справяне с различни социални проблеми 2.3. Организира и провежда родителски срещи, предоставя навременна и вярна информация за резултатите на децата/учениците по отношение на напредък, отсъствия и др. 2.4. Участва в изпълнение на съвместни инициативи и проекти на институцията с обществения съвет, училищното настоятелство и други партньорски организации

3. Идентифицира собствените потребности от продължаваща квалификация, определя и постига цели, ориентирани към непрекъснато професионално развитие

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ:

За получаване на допълнителна професионална квалификация „Учител по биология и здравно образование“ могат да кандидатстват студенти, които се обучават в бакалавърска или магистърска степен на специалност от професионално направление Биологически науки или професионално направление Биотехнологии.

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: 2 семестъра

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: задочно

ЗАВЪРШИЛИТЕ ПРИДОБИВАТ: Професионална квалификация „Учител по биология и здравно образование“ и „Учител по човекът и природата“

УЧЕБЕН ПЛАН

за получаване на професионална квалификация

„УЧИТЕЛ ПО БИОЛОГИЯ“

едновременно с подготовката за придобиване на образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ в професионално направление Биологически науки или професионално направление Биотехнологии

задочна форма на обучение

Диаграма на структурата на курсовете с кредити

Легенда: Аудиторни часове в семестър/втори семестър: АО – общ брой, от тях Л – за лекции; С – за семинарни (упражнения); Лб – за практикуми (лабораторни упражнения), практики и други часове (Х – за хоспитиране Пр- ТППрактика и стажантска практика).

Извънаудиторни часове в семестъра/втори семестър: ИО – общ брой, Сп – за самостоятелна работа/подготовка, и др. К – ECTS кредити; Фо – форма на оценяване (със стойности И – изпит, ТО – текуща оценка, ДИ – държавен изпит, Код по ECTS – вж. поле 2. в ECTS макета на учебен курс.

№	Код по ECTS	Учебен курс/дисциплина	Аудиторни						Извън аудит. Сп	Общ брой часове	К	Фо
			АО	Л	С	ЛБ	Пр	Х				
1-ви семестър												
1		Методика на обучението по биология /МОБ/	60	40	20	0		0	180	240	8	И
2		Педагогика	30	20	10	0		0	90	120	4	И
3		Психология	30	20	10	0		0	90	120	4	И
4		Компетентностен подход и иновации в образованието	25	15	0	10		0	95	120	4	ТО
5		Избираема дисциплина I	15	0	15	0		0	45	60	2	ТО
6		Избираема дисциплина II	15	0	15	0		0	45	60	2	ТО
7		Хоспитиране	15	0	0	0		15	45	60	2	ТО
8		Текуща педагогическа практика	30	0	0	0	30	0	90	120	4	ТО
Общо за 1-ви семестър			220	95	70	10	30	15	680	900	30	
2-ри семестър												
1		Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	15	0	15	0		0	45	60	2	ТО
2		Доцимология	30	20	0	10		0	90	120	4	ТО
3		Обучение по „Човекът и природата“ - 5. и 6. клас – физичен модул	30	20	10	0		0	90	120	4	И
4		Обучение по „Човекът и природата“ - 5. и 6. клас – химичен модул	30	20	10	0		0	90	120	4	И
5		Приобщаващо образование	15	15	0	0		0	45	60	2	ТО
6		Избираема дисциплина III	15	0	15	0		0	45	60	2	ТО
7		Избираема дисциплина IV	15	0	15	0		0	45	60	2	ТО
8		Факултативна дисциплина	15	0	15	0		0	45	60	2	ТО
9		Стажантска практика	45	0	0	0	45	0	195	240	8	ТО
Общо за 2-ри семестър			210	75	80	10	45	0	690	900	30	
Форма на дипломиране: Държавен практико-приложен изпит			0	0	0	0		0	300	300	10	ДИ
Общо за целия курс на обучение:			430	170	150	20	75	15	1670	2100	70	
Общ брой кредити:			70 кредити									

Забележка: Списъкът с предлаганите избираеми и факултативни дисциплини е Приложение към учебния план и е неделима негова част. Списъкът може да се актуализира всяка учебна година с решение на ФС.

Координатор на програмата

Доц. д-р Делка Карагьозова
Биологически факултет, ул. „Тодор Самодумов” № 2
Катедра „Ботаника и Методика на обучението по биология”, сл. тел. 032 261 504